

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Sebastiani Izquierdo Alcarazensis Societ. Iesv Regii
Senatus S. Inquisitionis Hispaniarvm Qualificatoris, Et
Olim Complvti Sacrae Theologiae Professoris. Opvs
Theologicvm, iuxta atque ...**

Vbi De Essentia Et Attribvtis Divinis Vbertim Dissertitvr ...

Izquierdo, Sebastián

Romae, 1664

Quæst. 8. Vtrùm intellectus creatus proprià, & naturali virtute possit
videre Deum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76990](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76990)

129 Secundò opponitur illud etiam Job cap. 42. *Auditu auris audiui te; nunc autem oculus meus videt te.* Quod tamen bifariam etiam solet exponi. Primò de providentià; vt sensus sit. Multa audieram de tuà providentià Deus; sed iam, recuperatis bonis, quæ amisseram, ita illam experior, vt quasi oculis video. Secundò de cognitione Dei acquisitâ à Job per ærumnas. Et sensus est. Cognitione, quam de te habebam, ab eà, quam per labores comparavi, tantum differt, quantum à visu differt auditus, Consulto D. Greg. & S. Th. ad eum locum.

130 Tertiò obijcitur. Potentia visiva, sicut & alia quævis creatura, ratione potentia obedientialis, qua subdita est Deo, elevari potest ad producendum, & recipiendum quemvis effectum, quantumvis supernaturalem, & superiorem ipsâ. Ergo & ad producendam, & recipiendam visionem Dei; atque adeò etiam ad Deum videndum per visionem in se receptam. Respondeo primò, falsam esse apud plures, & apud me sententiam illam, quæ in qualibet creaturâ agnoscit virtutem obedientialem ad producendum, aut etiam recipiendum quemvis effectum. De quo suo loco. Vnde nego, potentiam visivam posse elevari ad producendam, ac recipiendam visionem Dei. Sed hoc admissio iuxta eam sententiam, respondeo secundò negando, inde sequi, posse potentiam visivam elevari ad videndum Deum. Quia videre plus dicit, quam producere, & recipere utrunque visionem; nempe producere, recipere, ac sibi vire visionem vitali quodam modo vt potentiam vitalem exercendam circa obiectum per visionem, tanquam per actum proprium. Certum est enim visionem Dei receptam in lapide, & ab eo vt Dei instrumento productam non eo ipso reddi turam lapidem videntem Deum. Quia aliud est potentia obedientialis ad efficiendam, & recipiendam emortuo quodam modo visionem; aliud potentia obedientialis ad vitaliter per visionem percipiendum obiectum; quæ quidem suapte naturâ non cuius subiecto, aut principio sui representat illud, sed ei dumtaxat, cuius actus vitalis est. Igitur, admissa iuxta sententiam illam probabilem priori virtute inchoatâ, seu obedientiali in potentia visivâ, omninò neganda est posterior. Respondeo tertiò, in meâ sententiâ, qui existimo, omnem cognitionem ex suo conceptu esse actum potentia cognoscentis ei sine interiectâ vnione per se ipsum instar cuiusdam modi affixum, etiam admittatur sententia illa de virtute obedientiali cuiuslibet entis ad causandum quodlibet, adhuc negandam esse potentia visivæ potentiam obedientialem ad causandam visionem Dei, quæ sit visio etiam ipsius potentia visivæ tanquam subiecti; quia talis visio ex suo conceptu prorsus est chymarica, & impossibilis eo ipso, quod potentia visiva ne obedientialem quidem potentiam ad Deum videndum habet.

131 Denique potest obijci. Claritas corporum beatorum est supernaturalis, atque adeò non visibilis naturaliter corporeis oculis; à quibus tamen citra dubium, dum simus in Patria, videnda est. Igitur oculi ad videndum aliquid elevari possunt, quod naturaliter videre nequeunt. Quidni igitur poterunt etiam ad Deum videndum elevari? Respondeo primò, multos putare claritatem beatorum corporum non fore supernaturalem quoad substantiam, atque ita per visionem naturalem videndam fore. Quo cessat obiectio,

Videatur Soar. tom. 2. in 3. p. disp. 48. sec. 2. Respondeo secundò, admissâ supernaturalitate dicte claritatis, & indigentia elevationis oculorum ad eam videndam, non inde inferri posse quoque oculos elevari ad videndum Deum: quia ad hanc elevationem, ne minimum quidem inditium est, habere eos potentiam obedientialem; quam tamen ad illam habere, ex multis constat. Primò; quia constat, eos de factò visuros esse eam claritatem. Secundò; quia illam naturaliter fortasse videre poterunt saltem actu obscuro, & confuso non discernente eam à luce naturali, vt docet Ripalda disp. 44. de ente supern. sec. 10. Tertiò; quia color, ad quem videndum illa iuvabit, naturalis erit, & naturaliter visibilis. Quæ omnia argumento sunt, habere oculos potentiam inchoatam, qua ad perfectissimam visionem talis claritatis possint euehi, si huiusmodi visio in illis naturalis esse non potest. De quo plura Ripal. loco citato.

QVAESTIO VIII.

Verum intellectus creatus propria, & naturali virtute possit videre Deum.

SUPposito, quod intellectus creatus intuitivè potest videre Deum, vt statimus q. 1. querimus nunc, an per solas vires naturales id possit: vel per supernaturales potius ei accrescentes ex speciali auxilio Dei. Philosophi quidam & latonici dixerunt, Deum per vires naturales intellectus humani cognosci posse, vt est in se, vt referunt Nazian. orat. 4. & Nizet. Peius errarunt Anomæi, sic vocati, quasi sine æqualitate, quod negarent æqualitatem Filij cum Patre. Quorum capita fuerunt Aetius, & Eunomius, vt refert noster Gualterus in Chronol. sæculo 4. colum. 300. Dicebant enim, posse hominem etiam in hac vitâ comprehensivè videre Deum. Contra quos, vt supra q. 1. meminimus, late differunt S. Ioan. Chryost. in homilijs de incomprehensibili Dei naturâ, & alij Patres. Deinde Bernardi homines natione Germani, professione monachi, dicti etiam Fratricelli, seu Fratres de paupe vitâ, vel Bisochi; & Beguina femina nationis etiam Germaniæ in societate viuentes, sed nullo expresso voto obstrictæ inter alios errores, quos habuerunt, & referuntur in Clementinâ *Ad nostrum* de hæreticis, dicebant, *Quod qualibet intellectus naturalis natura in se ipsâ naturaliter est beatus; quodque anima non indiget lumine gloria ipsam elevante ad videndum Deum, & eo beate fruendum.* Verba sunt ipsius Clementinæ. Putabant itaque, intellectum creatum proprijs, & naturalibus viribus posse videre Deum clarè, sicuti est.

Huic errori videtur suffragari Duran. in 4. dist. 49. q. 2. n. 24. dum ait, intellectum de se aptum esse ad videndum Deum clarè, remotis impedimentis, absque vllâ additâ supernaturali virtute. Quocirca Valen. 1. p. q. 12. art. 4. pun. 3. Banno. art. 5. dub. 3. Zumel q. 2. Vazq. disp. 41. cap. 2. & alij sententiam eius erroris notant; tamen eam benignè interpretentur Moli. ibidem disp. 1. Fasol. in comm. art. n. 3. & Soar. lib. 2. de Attrib. cap. 8. n. 3. Videatur Herice disp. 44. cap. 2. vbi late examinans mentem Durandi iudicat, eum reverè errasse in fide. Huc etiam aduocari solet scot. quod

quod dixerit in 2. dist. 3. q. 9. post Angelum per virtutem naturalem quidditatiue cognoscere essentiam Dei, prout est in se. Sed mens Scoti aliena est à prædicto errore, vt notat Soar. loco citato: quia expressè fatetur, visionem intuitiuam Dei supernaturalem esse: eam verò, quam ipse addit, esse abstractiuam. De cuius sententiâ nos supra q. 3. satis diximus.

Propositio vnica.

134 Intellectus creatus proprijs naturæ viribus nequit videre Deum intuitiue, sicuti est in se.

Propositio est de fide definita à Clem. 5. in Concilio Viensensi, vt habetur in Clementinâ Ad nostrum citatâ. Et contenta in sacra Scriptura illis in locis, vbi de visione beatificâ tanquam de dono gratuito vltra naturâ debitum, ac supernaturali premio agit. Psal. 85. *Gratiam, & gloriam dabit Dominus.* Ad Rom. 6. *Stipendium peccati mors.* Gratia autem Dei vita æterna. Ioan. 4. *Qui diligit me, manifestabo ei meipsum: vtique in premium proportionatum supernaturalis dilectionis.* Isaïæ 64. *Oculus non vidit Deus absque se*, (id est, absque tuo supernaturali iuuamine), *que præparasti expectantibus te.* Matth. 11. *Nemo nouit Filium, nisi Pater; neque Patrem quis nouit, nisi Filius, & etui voluerit Filius reuelare:* puta, non solum reuelatione fidei, sed claræ visionis. Faciunt etiam ad rem loca Scripturæ commemorata q. 7. quæ dum absolutè pronunciant, Deum esse inuisibilem, neminemque eum aut vidisse, aut posse videre, non solum visionem corpoream, sed intellectualem etiam naturæ viribus acquisitam videntur excludere. Consentiant Patres, & alij Interpretes ad loca Scripturæ commemorata. Quorum plures referunt Soar. supra Vazq. disp. 41. Gran. tract. 4. disp. 2. & alij Scholastici. Qui vnanimi consensu propositionem datam tanquam fidei dogma defedunt cum Magistro in 4. dist. 49. & S. Th. 1. p. q. 12. art. 4. Eamque tam de intellectu Angelico, quam de humano, docent, intelligendam.

135 Ratione etiam Theologica eadem veritas probari potest. Quia certum est secundum fidem contra Pelagium, fidem, spem, charitatem, ceterosque habitus, & virtutes, quibus tanquam necessarijs medijs visio beatifica obtinetur, dona esse supernaturalia supra omnes vires, supra omneque naturæ debitum gratis collata à Deo. Ergo multò potiori iure erit etiam huiusmodi visio ipsa, quæ aliorum donorum finis est. Vnde, vt notat Soar. supra n. 2. et si Pelagius expressè non dixerit, post intellectum creatum solis naturæ viribus videre clarè Deum; tamen, si consequenter processit, in hunc errorem simul cum alijs, non potuit non etiam impingere.

136 Ratio denique naturalis propositionis est. Quia vires naturales intellectus creati debiliores esse videntur, quam, vt sine speciali, indebitoque Dei auxilio ad actum tam sublimem possint pertingere, quam est visio intuitiua Dei.

137 Ex quibus concluditur, certum secundum fidem esse, visionem beatificam supernaturalem esse aliquâ ratione. Quæ verò rationalis sit, an quoad substantiam, an quoad modum, &c. infra disp. seq. latè tractandum est. Vbi etiam examinandum veniet, num sit pos-

sibilis intellectus creatus, cui visio beatificæ connaturalis sit. Et alia ad rem plura.

QUESTIO IX.

Virum in hac vitâ mortali posse homo videre Deum, sicuti est. Aut etiam aliquando de facto viderit.

Propositio 1.

De potentiâ Dei absolutâ benè potest homo mortalis degens in corpore passibili intuitiue videre Deum. 138

Hanc propositionem tenent omnes Theologi, eamque certissimam vocat Soar. lib. 2. de Attrib. cap. 30. n. 2 & Salas 1. 2. tract. 2. disp. 10. sec. 3. n. 22. dicit, ferè esse certam de fide. Primò; quia Christus Dominus viuens in carne mortali, & passibili continuò vidit clarè Deum, vt est apud Catholicos indubitatum. De quo in tract. de Incarnat. Secundò; quia animæ Beatorum, resumptis corporibus post diem iudicij, non obstante vnione cum ipsis, visuræ sunt Deum in æternum, sicuti est in se, vt fide sanctum est. Tertiò; quia alligatio animæ ad corpus mortale, & possibile, & quæ inde oriunda excogitari possunt impedimenta potentiæ absolutæ Dei ob stare non possunt, quominus communique homini, si velit, visionem claram sui; vt discurranti per singula conspicuum fiet. De quibus particulatim agit Fasol. 1. p. q. 12. art. 11. dubit. 1.

Dices. Visio Dei constituit hominem beatum: sed beatitudo nequit compati cum ærumnis corporis passibilis. Ergo neque cum his potest componi visio Dei. Admissâ modò absolutè maiori, distingo minorem. Beatitudo substantialis nequit cum ærumnis corporis passibilis compati naturaliter; transceat. Supernaturaliter; nego. De quibus omnibus plura suo loco dicenda sunt. 139

Propositio 2.

De potentiâ Dei ordinariâ, & secundum communem ordinem naturæ, & gratiæ nemo in præsentî vitâ potest intuitiue videre Deum. 140

Hæc propositio certa secundum fidem est, vt docent Soar. supra n. 3. Salas n. 24. & sec. 2. n. 16. Fasol. dubit. 2. Valen. pun. 7. Mol. disp. 1. Heric. in comm. art. 11. post disp. 52. Gran. tract. 7. disp. 1. n. 1. Recupit. lib. 6. q. 13. n. 4. & apud eos alij. Sumitur autem ex illo Exod. 33. *Non videbit me homo, & viuet.* Ex illo Ioan. 1. *Deum nemo vidit vnquam.* Ex illoque 1. ad Tim. 3. *Quem nemo hominum vidit: sed nec videre potest.* Hæc enim loca non solum negant, esse homini possibilem, naturæ viribus spectatis, visionem Dei; sed etiam esse ei possibilem in hac vitâ iuxta communem ordinem gratiæ, & legem ordinariam Dei, vt multi Patres exponunt; qui apud præcitos Doctores videri possunt; eorum præsertim, qui contra Anomæos, vt utrumque asserentes possibile, disputarunt; de quibus mentionem fecimus q. 1. & 8. Facit etiam definitio Concilij Vie-